Primă instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul central) (jud. Nicolae Șova)
Dosarul nr. 2ri-178/24
2-20160830-02-2ri-03042024-2

D E C I Z I E

11 iunie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Anton Marina
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către lichidatorul S.R.L. „Goțulea&Co", Gîrleanu Natalia,

în procedura de insolvabilitate a S.R.L. „Goțulea & Co", la cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată "Goțulea & Co" în persoana administratorului Goțulea Serghei a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator și a cheltuielilor aferente acestei perioade,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 07 februarie 2024, prin care cererea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 18 decembrie 2020 lichidatorul S.R.L. „Izoplast", Selevestru Irina a depus cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „Goțulea&Co", solicitând admiterea spre examinare a cererii introductive, intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „Goțulea&Co" și numirea în calitate de administrator provizoriu Gîrleanu Natalia, deţinătorul autorizaţiei nr. 41 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiţiei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 24 decembrie 2020, cererea introductivă înaintată de lichidatorul S.R.L. „Izoplast", Selevestru Irina, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „Goțulea&Co" a fost admisă spre examinare.

La data de 09 februarie 2021, reprezentantul creditorului B.C. "FinComBank" S.A. a depus cerere de alăturare la cererea introductivă.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 august 2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „Goțulea&Co" și s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea S.R.L. "Goțulea & Co", a fost desemnat în calitate de lichidator a S S.R.L. „Goțulea&Co", Gîrleanu Natalia, deținătorul autorizației nr. 41 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM. S-a obligat lichidatorul Gîrleanu Natalia să notifice creditorii S.R.L. "Goțulea & Co" despre înregistrarea cererilor de validare a creanţelor în vederea întocmirii tabelului definitiv a creanţelor, până la 17 septembrie 2021.

La data de 17 noiembrie 2022 lichidatorul Gîrleanu Natalia a depus cerere cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Goțulea & Co" în

persoana administratorului Goțulea Serghei a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 100 000 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 3 000 lei.

A menționat lichidatorul că, S.R.L. ”Goțulea&Co” a fost înregistrată la 01 iulie 2010 cu numărul unic de identificare și codul fiscal (IDNO) *****, sediu - mun. Chișinău, str. *****, ap.(of)160. Administrator fiind Goțulea Serghei.

A comunicat că în cadrul derulării procedurii simplificate de faliment, lichidatorul în corespundere cu atribuțiile de serviciu ce-i revin, conducându-se de prevederile legislației insolvabilității în vigoare a exercitat și a procedat la toate acțiunile necesare de constatare a existenței bunurilor debitorului.

La data de 25 mai 2022 a avut loc adunarea creditorilor S.R.L. ”Goțulea & Co” unde a fost aprobat coeficientul 6 pentru onorariului fix administratorului/lichidatorului.

A notat că, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Conform prevederilor Legii insolvabilității, cuantumul remunerației lichidatorului se stabilește de comitetul și/sau adunarea creditorilor. De asemenea, art. 54 lit. d) aceeași Lege prevede că, adunarea creditorilor supraveghează activitatea lichidatorului, examinează rapoartele acestuia.

Concomitent, potrivit prevederilor Hotărârii Curții Constituționale ale Republicii Moldova pct.54 „Privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012” nr.16 din 09.06.2020 (în continuare HCC nr. 16 din 09.06.2020), concluzionăm că din categoria „membrilor organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată” face parte persoana care a administrat și a reprezentat debitorul (administratorul și membrii organului executiv), fie desemnate în baza actului de constituire, fie angajate în baza contractului de muncă.

Potrivit prevederilor pct. 10.4 al Hotărârii Curții Constituționale ale Republicii Moldova nr. 2 din 24 martie 2014, deși art.70 alin. (13) din lege prevede, în cazul lipsei sau insuficienței bunurilor, trecerea cheltuielilor pentru remunerarea administratorului doar pe seama organelor de conducere ale debitorului, acestea vor putea fi recuperate de la asociații sau acționarii debitorului. Astfel, este indubitabil faptul că, în cazul în care debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar pe seama administratorului statutar și fondator/asociat, cu respectarea prevederilor/condiționărilor legale.

Invocă că, onorariul calculat în baza prevederilor legale, pentru perioada de lichidare a S.R.L.”Goțulea & Co” (05.08.2021 - 10.11.2022) constituie: salariul minim 2 935*6= 17610 lei *14 luni = 246 540,0 lei.

Ținând cont de faptul că lichidatorul mai are în gestiune și alți debitori insolvabili, acesta consideră de cuviință a solicita aprobarea și dispunerea încasării onorariului pentru perioada de lichidare a debitorului insolvabil -în mărime de 100 000,00 lei.

Totodată, lichidatorul a solicitat recuperarea tuturor cheltuielilor efectiv suportate pe parcursul perioadei de lichidare a S.R.L.”Goțulea&Co” în sumă totală de 3000,00 lei aprobată de adunarea creditorilor.

Lichidatorul conducându-se de prevederile art.5 alin.(5), lit. c), 66 alin.(l), lit. e), 70 alin. (13) și art.247 alin. (1) al Legii insolvabilității a solicitat trecerea, în obligația organelor de conducere ale debitorului și anume: - Goțulea Serghei a onorariului fix a lichidatorului procedurii simplificate a falimentului și cheltuielilor procesului.

A solicitat încasarea din contul Goțulea Serghei în beneficiul lichidatorului S.R.L. ”Goțulea&Co”, Gîrleanu Natalia a sumei de 100000,00 lei cu titlu de onorariu pentru perioada de lichidare a S.R.L.” Goțulea&Co” și a sumei de 3000,0 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor aferente procesului de insolvabilitate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 07 februarie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată ”Goțulea&Co” în persoana administratorului Goțulea Serghei a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 100 000 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 3 000 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 18 martie 2024, lichidatorul S.R.L. „Goțulea&Co”, Gîrleanu Natalia a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu soluționare prin deciziei a problemei în fond și dispunerea încasării remunarației pentru exercitarea funcției de lichidator.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, concluzia instanței de insolvabiilitate este pripită, emisă fară a se ține cont de circumnstanțele cauzei, dar și de prevederile tratatelor intemaționale la care Republica Moldova este parte.

Mai mult de atât, potrivit art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ: remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilității/lichidatorului, dacă au fost prevăzute. Or, conform art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfașoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfașurări a procesului de insolvabilitate, întrucât Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Notează că, nici Legea cu privire la administratorii autorizați şi nici alte legi nu prevăd că activitatea administratorului autorizat este gratuită. Mai mult, art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității prevede expres dreptul administratorului insolvabilității şi lichidatorului la primire a remunerației în modul stabilit de lege. Iar art. 32 şi 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar şi cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare. De fapt, remunerația pentru executarea funcţiei de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existenţă a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Opinează că, remuneraţia administratorului autorizat reprezintă un „bun”, iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate, este obținerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat şi este justificat să-şi revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate. În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Lege insolvabilității. Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă.

Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/ lichidator.

Afirmă că, funcția de lichidator este executată de un profesionist- administrator autorizat, care nu poate fi obligat să activeze gratis.

Reieșind din normele expuse supra, notează că, este evident că lichidatorul unei proceduri simplificate a falimentului poate să pretindă încasarea remunerației doar pentru perioada calculată de la admiterea cererii introductive şi inițierea procedurii simplificate a falimentului şi până la depunerea spre aprobare, al proiectului bilanțului de lichidare și raportului final.

Precizează că, prin prisma art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității, este justificată încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator anume de la Goțulea Serghei, deoarece procesul de insolvabilitate a fost intentat la data de 05 august 2021, iar intimatul a avut calitatea de membru al organelor de conducere al debitorului cu 24 luni înainte de intentarea procesului de insolvabilitate.

Notează că, prin hotărârea adunării creditorilor SRL”Goțulea&Co” din 25.05.2022, s-a stabilit cuantumul onorariului fix al lichidatorului - coeficientul 6 de multiplicare cu cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real pentru întreprinderi cu autonomie financiară stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09.03.2010. Conform prevederilor legii insolvabilității cuantumul remunerației administratorului se stabileste de comitetul si/sau de către adunarea creditorilor.

Accentuează că pentru perioada de activitate 05.08.2021 - 10.11.2022 onorariul lichidatorului constituie: 2935 x6= 17 610 lei x 14 luni = 246540,0 lei, iar cheltuielile procesului- 3000 lei. Totodată, ținând cont de faptul că lichidatorul a avut în gestiune și alți debitori insolvabili, solicită aprobarea și dispunerea încasării onorariului pentru perioada de lichidare a debitorului insolvabil- 100 000,00 lei.

Releva că, chiar și în cazul în care adunarea creditorilor a adoptat o asemenea hotărâre, această competență a adunării creditorilor se referă la stabilirea remunerației lichidatorului din contul patrimoniului debitorului, și deci, hotărârea respectivă a adunării creditorilor vizează însăți debitorul insolvabil S.R.L. „Goțulea&Co” sub aspectul subiectului pasiv în cadrul raportului juridic obligațional ce vizează încasarea remunerației și precum și compensarea cheltuielilor lichidatorului.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 07 februarie 2024, pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admisă cererea administratorului autorizat Gîrleanu Natalia privind încasarea de la administratorul statutar și unicul asociat al S.R.L. „Goțulea&Co” Goțulea Serghei în beneficiul A.A. Gîrleanu a sumei de 100000,00 lei cu titlu de onorariu fix pentru perioada de lichidare a S.R.L. „Goțulea&Co” și a sumei de 3000,0 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor aferente

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

Din materialele cauzei nu se poate stabili data comunicării recurentului a încheierii contestate. În asemenea circumstanțe recursul declarat la data de 18 martie 2024, împotriva încheierii din 07 februarie 2024, se consideră depus în termen.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din actele cauzei rezultă cert că, la data de 18 decembrie 2020 lichidatorul S.R.L. „Izoplast”, Selevestru Irina a depus cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „Goțulea&Co”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 decembrie 2020, cererea introductivă înaintată de lichidatorul S.R.L. „Izoplast”, Selevestru Irina, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „Goțulea&Co” a fost admisă spre examinare.

La data de 09 februarie 2021, reprezentantul creditorului B.C. ”FinComBank” S.A. a depus cerere de alăturare la cererea introductivă.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 august 2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „Goțulea&Co” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea S.R.L. ”Goțulea & Co”, a fost desemnat în calitate de lichidator a S S.R.L. „Goțulea&Co”, Gîrleanu Natalia, deținătorul autorizației nr. 41 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM.

La data de 17 noiembrie 2022 lichidatorul Gîrleanu Natalia a depus cerere cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. ”Goțulea & Co” în persoana administratorului Goțulea Serghei a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 100 000 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 3 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 07 februarie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată ”Goțulea & Co” în persoana administratorului Goțulea Serghei a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 100 000 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 3 000 lei.

În argumentarea soluției emise de către instanța de insolvabilitate, a conchis că, la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme culpa lui Goțulea Serghei în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului S.R.L. „Goțulea&Co”.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind nefondată soluția instanței de fond privind respingerea cererii administratorului autorizat Gîrleanu Natalia cu privire la aprobarea şi încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. „Goțulea&Co”.

În motivarea concluziei, Colegiul judiciar notează că, în conformitate cu art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Astfel, materialele cauzei denotă faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău/sediul Central/ din 05 august 2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „Goțulea&Co" și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea S.R.L. "Goțulea & Co", a fost desemnat în calitate de lichidator a S.R.L. „Goțulea&Co", Gîrleanu Natalia, deținătorul autorizației nr. 41 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM.

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) ,(2), (4), (12), (13) al Legii insolvabilităţii, pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

Este de menționat faptul că, conform art.3 din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public". Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, iar Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Mai mult, art.66 alin.(1) lit.e) Legea insolvabilității, prevede expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primire a remunerației în modul stabilit de lege.

Iar art.32 și art. 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare. De fapt, remunerația pentru executarea funcției de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existență a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Cum rezultă din materialele cauzei, în calitate de administrator al S.R.L. „Goțulea&Co" la data intentării procesului de insolvabilitate figura Goțulea Serghei. Iar în speță, s-a constatat că debitorul nu deține careva bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi cheltuielile procesului, considerent din care, față de acesta a fost intentată procedura simplificată a falimentului.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 165 din 09 martie 2010, modificată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 922 din 22.12.2020 cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizaţii, instituţii cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică), începând cu 01 ianuarie 2021 se stabileşte în

mărime de 17,37 lei pe oră, sau 2 935,00 lei pe lună, calculat pentru un program de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Concomitent, instanţa de recurs reţine că, coeficientul mediu prevăzut pentru conducătorii unităţii conform anexei nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară este ”6”, având în vedere că coeficientul minim este ”4” iar coeficientul maxim ”8”.

Reieșind din conținutul cererii depuse, se constatată că lichidatorul Gîrleanu Natalia solicită onorariul în sumă de 100 000 lei și cheltuielile aferente procesului în suma de 3000 lei.

Colegiul judiciar consideră necesar de a admite parțial cererea lichidatorului cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. „Goțulea&Co”, și de a încasa suma de 10 000 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcției de lichidator, or analizând complexitatea lucrului efectuat de administratorul autorizat Gîrleanu Natalia , în calitate de lichidator al debitorului S.R.L. „Goțulea&Co” , instanța de recurs consideră că suma de 10 000 lei este un cuantum real, rezonabil și necesar.

Instanța de recurs observă că, în cererea depusă nu se indică concret acțiunile întreprinse şi timpul efectiv lucrat, solicitându-se onorariul în sumă de 100 000 lei, fără a justifica lucrul efectuat în această perioadă, ceea ce este inadmisibil, și aceasta în afara oricărui dubiu rezonabil, administratorul autorizat Gîrleanu Natalia nu şi-a concentrat activitatea în toată această perioadă exclusiv doar pe exercitarea atribuţiilor funcţionale referitor la debitorul S.R.L. „Goțulea&Co”.

Din actele cauzei se atestă că, administratorul autorizat a solicitat încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. „Goțulea&Co” pentru o perioadă de 14 luni. La acest aspect, Colegiul judiciar constată că, prelungirea termenului procedurii simplificate a falimentului nu-i pot fi imputată organelor de conducere ale debitorului, deoarece pe parcursul acestei perioade, lichidatorul nu a depistat nici un bun al debitorului, adică activitatea acestuia nu s-a soldat cu un succes.

Din considerentul că, la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, instanța consideră că cererea lichidatorului– Gîrleanu Natalia privind trecerea remunerației în obligația organelor de conducere ale debitorului urmează a fi admisă parțial, și dispusă încasarea sumei de 10 000 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcției de lichidator.

În continuare, Colegiul judiciar va aprecia critic concluzia instanței de fond precum că, la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme culpa lui Goțulea Serghei în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului S.R.L. „Goțulea&Co”, invocând pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

De notat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității , s-au declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din art. 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere a debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Reieșind din prevederile acestei hotărâri, administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității/ lichidatorul ar putea pretinde la încasarea remunerației pentru munca depusă, în dependență de existența culpei persoanelor prevăzute expres în art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Totuși, potrivit art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Respectiv, aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Colegiul judiciar remarcă că, potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

La fel, și legiuitorul național a reglementat la art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa, beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul judiciar consideră că, remunerația administratorului autorizat reprezintă un „bun”, iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate este obținerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluționarea chestiunii de încasarea a remunerației administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate.

Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației, va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat.

Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul conchide că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat.

În argumentarea acestei poziții, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenorialul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din care motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc. În viziunea Colegiului, termenul „pe riscul propriu” include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situația când societatea este lichidată, conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilității.

O situație opusă o identificăm în cazul încasării remunerației administratorului autorizat pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate. În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Legea insolvabilității. Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/lichidator.

Însă, nici într-o situație din cele indicate supra, nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive). Astfel, în cazul când nu vor fi identificate persoane culpabile în survenirea insolvabilității, remunerația administratorului autorizat nu va fi achitată, la fel ca și cheltuielile suportate pe parcursul desfășurării procesului de insolvabilitate.

Față de cele ce preced, Colegiul judiciar consideră că, încasarea remunerației administratorului autorizat doar în cazul stabilirii culpei persoanei în apariția stării de insolvabilitate de la care această remunerație urmează a fi încasată, prejudiciază dreptul de proprietate al administratorilor autorizați.

Mai mult ca atât, potrivit art. 4 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile şi libertățile omului se interpretează şi se aplică în concordanță cu pactele şi celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că:„...această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

Concomitent, potrivit Hotărârii nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția RM în redacția hotărârii nr. 39 din 09 iulie 2001, Curtea Constituțională a statuat că practica jurisdicțională internațională este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi libertăților fundamentale.

Așadar, prin ratificarea Convenției europene pentru apărarea dreptului omului şi libertăților fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenție, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curții în litigiile la care sunt părți şi a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen.

În temeiul prevederilor enunțate, precum și reieșind din art. 4 al Constituției RM, art. 2 alin. (3) și art. 12 alin. (1) CPC, instanțele judecătorești naționale au obligația să aplice în mod direct, atât prevederile Convenției Europene în tot spectrul al acesteia, cât și concluziile instanței europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul, la examinarea cererilor de încasarea a remunerației administratorului autorizat, pentru executarea funcției de administrator provizoriu, administrator la insolvabilității, lichidator va aplica direct prevederile Convenției Europene.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Cât privește cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia privind încasarea sumei de 3000 lei cu titlu de cheltuieli aferente suportate în perioada de lichidare, instanța de recurs constată că acestea, contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă, nu au fost confirmate prin careva probe pertinente și concludente. Prin urmare, cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia în această parte urmează a fi respinsă.

Având în vedere că, cererea privind încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator este întemeiată, iar pentru perioada de referință, instanța de recurs a stabilit un cuantum calculat conform normelor de drept în vigoare și aplicabile speței în cauză, precum și din considerent că, la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite cererea de recurs, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 07 februarie 2024 și a dispune admiterea parțială a cererii lichidatorului Gîrleanu Natalia cu privire la aprobarea și încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Goțulea&Co”, în persoana administratorului Goțulea Serghei, a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 10 000 lei. În rest, cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia se respinge.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de lichidatorul S.R.L. „Goțulea&Co”, Gîrleanu Natalia.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 07 februarie 2024, emisă în procedura de insolvabilitate a S.R.L. „Goțulea & Co”, la cererea lichidatorului Gîrleanu Natalia cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. ”Goțulea & Co”, în persoana administratorului Goțulea Serghei a remuneraţiei fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator și a cheltuielilor aferente acestei perioade, și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

Se admite parțial cererea lichidatorului S.R.L. „Goțulea&Co”, Gîrleanu Natalia.

Se încasează de la administratorul statutar al debitorului insolvabil S.R.L. „Goțulea&Co”, Goțulea Serghei, IDNP 2000003202795, anul nașterii 28.12.1965, în beneficiul administratorului autorizat Gîrleanu Natalia, a sumei de 10 000 lei (zece mii lei) cu titlu de remuneraţie pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. „Goțulea&Co”.

În rest, se respinge cererea lichidatorului S.R.L. „Goțulea&Co”, Gîrleanu Natalia.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Panov Ana

Judecătorii Anton Marina